

**Η προσευχή ως δοξολογία και καρποφορία (Ηλίας
Λιαμής, δρ. Θεολογίας, Καθηγητής Μουσικής,
Πρόεδρος της Συνοδικής Υποεπιτροπής
Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων της Εκκλησίας της
Ελλάδος)**

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Η προσευχή ως δοξολογία

Έγκυος ούσα η Παναγία μεταβαίνει στη Ελισάβετ.

Ο υμνωδός του Ακαθίστου Ύμνου υπέροχα την παρουσιάζει να αποκαλεί την Παναγία μας ως «δεκτόν πρεσβείας θυμίαμα». Με τον τρόπο αυτό τονίζεται η αποδοχή της προσευχής της από τον Θεό. Είναι η δεομένη προς έναν Θεό, ο οποίος κλίνει το ους και ακούει μέσω της προσευχής της την ανθρωπότητα. Η απάντηση της στον έπαινο που καταθέτει εκείνη, παρουσιάζει την Παναγία σε όλο της το μεγαλείο και την ποιότητα της προσωπικότητάς της. Είναι πλέον ολοκληρωτικά παραδομένη στο θείο θέλημα και ξέρει πως αυτή της η παράδοση θα αποτελεί διαρκές ζητούμενο για κάθε άνθρωπο. Αυτός ο παροξυσμός ευγνωμοσύνης θα μπορούσε να αποτελεί και προσωπική της προσευχή. Κατά πάσα πιθανότητα, σε αυτό το πνεύμα θα κινείτο και η καθημερινή προσευχή της, προσευχή ευγνωμοσύνης και βεβαιότητας περί της δυνάμεως του Υψίστου, δυνάμεως ικανής να αντιπαρατεθεί με την δύναμη των κοσμικών αρχόντων, που οδηγούν στην απόγνωση ολόκληρους λαούς, όχι όμως και εκείνους που ανήκουν στην αγία γενεά της. Εκείνοι, όπως η Παναγία, ξέρει πως ο Κύριος ελέγχει τους δυνάστας και υψώνει τους ταπεινούς, όπως και εκείνην. Πόσες φορές να είχε άραγε αναπέμψει την προσευχή αυτή, πριν η Ελισάβετ γίνει αυτήκοος μάρτυρας;

«Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον και ηγαλλίασε το πνεύμά μου επί τω Θεώ τω σωτήρί μου, ότι επέβλεψεν επί την ταπείνωσιν της δούλης αυτού. ιδού γαρ από του νυν μακαριούσί με πάσαι αι γενεαί· ότι εποίησέ μοι μεγαλεία ο δυνατός και άγιον το όνομα αυτού, και το έλεος αυτού εις γενεάς γενεών τοις φοβουμένοις αυτόν.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν υπερηφάνους διανοΐα καρδίας αὐτῶν· καθείλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινοὺς, πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς. ἀντελάβε τὸ Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα». (Λκ. 1,46-55)

Ἡ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἡ προσευχή ὡς καρποφορία

Ἡ στιγμή τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ ἀπετέλεσε γιὰ τὴν Παναγία στιγμή μεγαλειώδη. Εἶναι ἐκείνη ἡ στιγμή, ποὺ ἀντικρίζει πρώτη τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου πρόσωπο πρὸς πρόσωπο. Εκείνον, ὁ ὁποῖος νοητῶς βρισκόταν διαρκῶς ἐνώπιον τῆς, μέσω τῆς προσευχῆς, Εκείνον, τὸν ὁποῖον ποθοῦσε ἡ καρδιά τῆς ἀπὸ τὴν παιδική τῆς κιόλας ἡλικία, Εκείνον, ποὺ, δι' ἀπεσταλμένου Ἀγγέλου, τὴν βεβαίωσε γιὰ τὴν προστασία Του, Εκείνον, ποὺ γιὰ ἐννέα μῆνες ἐνοικούσε στὸ σῶμα τῆς. Ὁ ἴδιος τώρα ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς ἀπτός, ορατός ὡς ἄνθρωπος κοινός. Δὲν δοκιμάστηκε ἀραγε ἡ πίστις τῆς ἐκείνη τὴν ὥρα; Τὶ ἐπιβεβαίωση Θεότητος εἶχε νὰ τῆς δώσει ἓνα ἀσήμαντο βρέφος; Πῶς ἀντέξε τὸ σκάνδαλο; Υπήρξε ἀραγε ἄλλο καταφύγιο ἀπὸ τὴν προσευχή; Πού αλλοῦ νὰ στηριζόταν, ὅταν ὅλη τῆς ἡ ἀνατροφή προμηνούσε Μεσσία νικητὴ, ἐνδοξο καὶ τροπαιούχο; Ἀν μέσα στὸ σπήλαιο ἀκούστηκε μιὰ προσευχή ἀπὸ ἐκείνη, θὰ ἦταν ὁποσδήποτε προσευχή γιὰ ἐσωτερικὴ γαλήνη καὶ βεβαιότητα τῶν θαυμασίων τοῦ Θεοῦ, ἀντίβαρο σὲ μιὰ ἐπανάσταση ὅλων τῶν διανοητικῶν δυνάμεων, ποὺ ἀναζητοῦν ἀπεγνωσμένα στήριγμα. Ἴσως νὰ σκέφτηκε: Αὐτὸ τὸ βρέφος εἶναι ὁ Χριστός, ὁ σωτὴρας τοῦ κόσμου; Τὸ «ναι», τὸ μεγάλο «ναι» ποὺ ὁποσδήποτε ἀπῆντησε δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀποτελεῖ καρπὸ ἐνός νέου «γένοιτο κατὰ τὸ ρῆμα Σου». Τὴν ὥρα τῆς Γεννήσεως, μιὰ μυστικὴ κυοφορία ἀποδίδει τὸν ορατὸ τῆς καρπὸ, μίᾳ προσωπικῇ υπακοῇ, ἡ δικὴ τῆς υπακοῇ, ἀποφέρει μιὰ πανανθρώπινη λύτρωση.

Η προσευχή πλέον της Παναγίας εμπλουτίζεται από έναν καινούργιο σκοπό: Την διαρκή αναγνώριση ενός μυστηρίου. Από εδώ και στο εξής θα βλέπει άνθρωπο, όμως θα πρέπει να κατανοεί Θεό, θα βλέπει ορατές πράξεις, όμως θα πρέπει να αποδέχεται υπερκόσμιες διεργασίες, θα θεωρείται μητέρα υιού, θα νοείται όμως «αστέρος αδύτου Μήτηρ» (Ακάθιστος Ύμνος). Μέσω της Παναγίας οδεύουμε οδόν προσέγγισης μυστηρίων. Η προσευχή μας δεν επιζητά απλώς τον φωτισμό της διανοίας ώστε να κατανοήσει, αλλά την ετοιμότητα της καρδιάς να αποδεχθεί. Μαζί με τους «παίδας Χαλδαίων», καλούμαστε να αναγνωρίζουμε στο βρέφος που η Θεοτόκος κρατεί, «τον πλάσαντα χειρί τους ανθρώπους» και εκείνον που «ει και δούλου έλαβε μορφήν», νοείται ως «Δεσπότης των πάντων».

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)